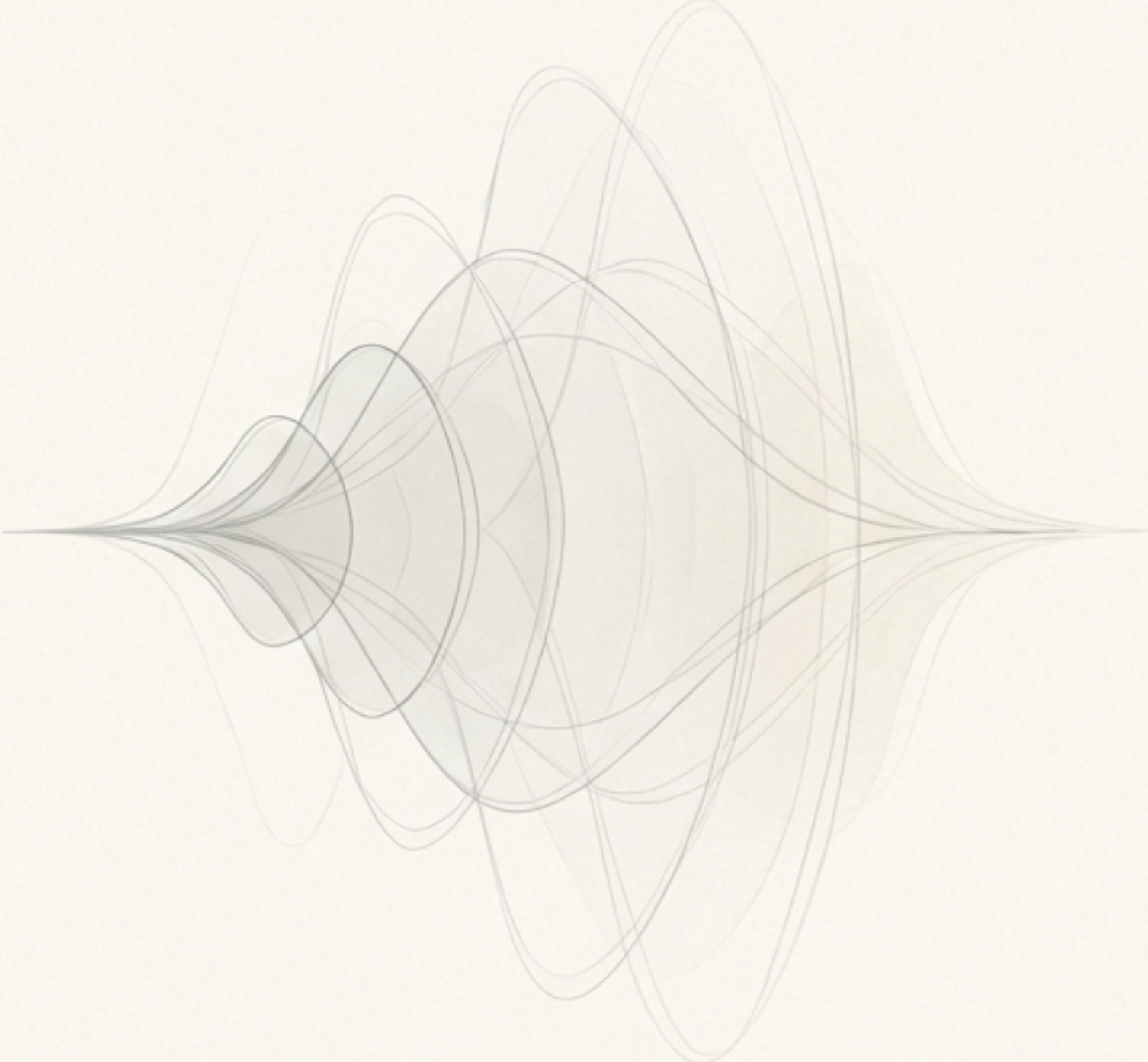

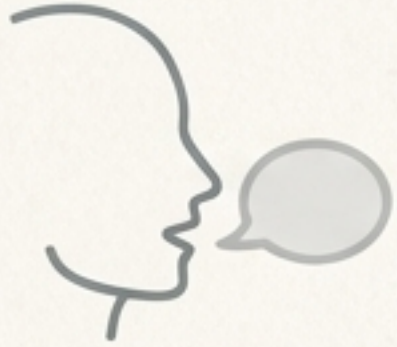

Bir Sözü Güçlü ve Güzel Kılan Nedir?

Bir kelamın değeri, sadece kelimelerin ahenginde midir? Yoksa gücünü ve güzelliğini aldığı daha derin kaynaklar mı vardır?

Sözün Dört Kaynağı

Belâgat, dört temel unsurdan beslenir. Bir söze bakarken, sadece ne söylendiğine değil, bu dört menbaa da bakmak gerekir:

Mütekellim:
Sözü söyleyen
kim?

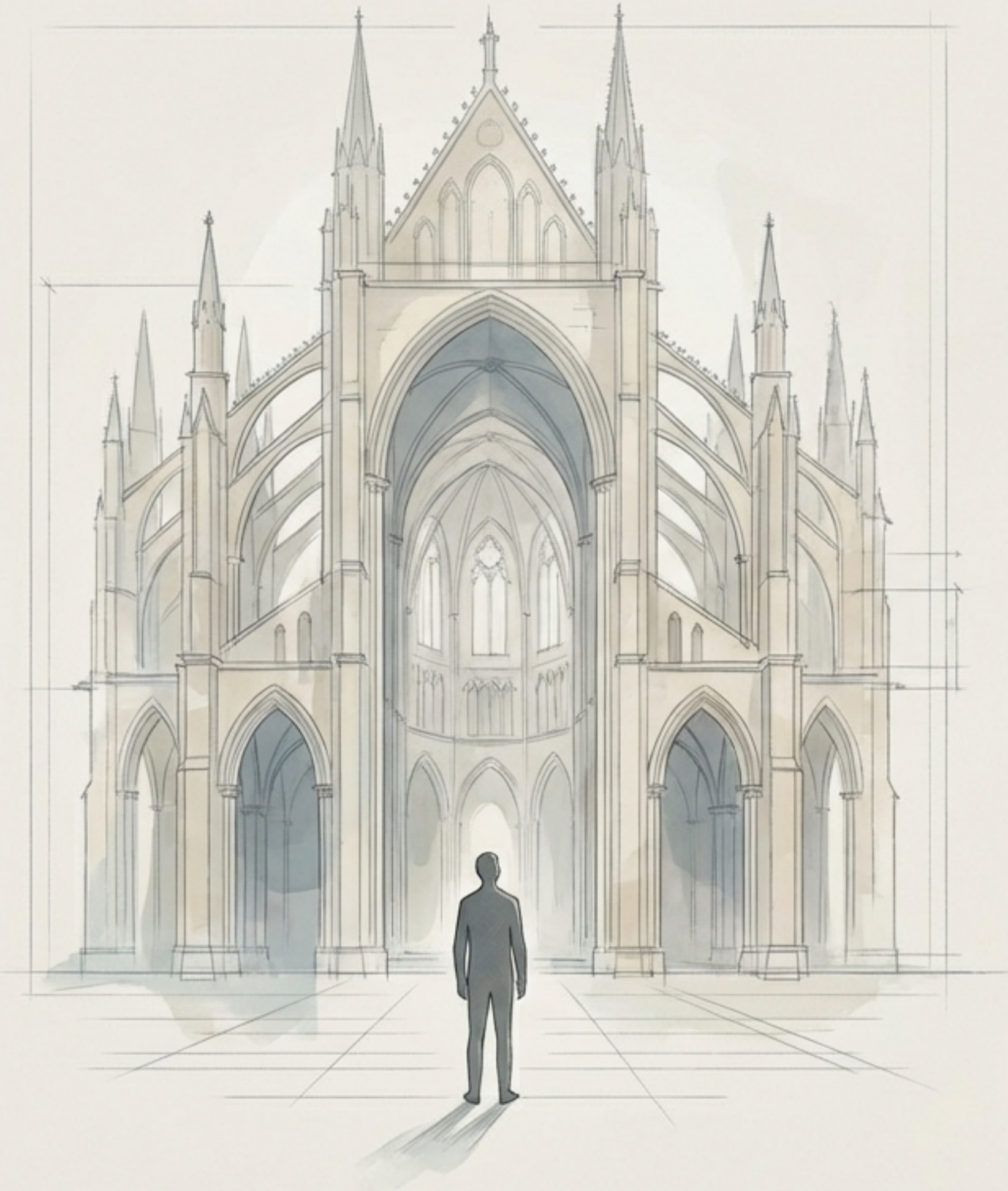
Muhatap:
Söz kime
söyleniyor?

Maksat:
Söz hangi amaçla
söyleniyor?

Makam:
Söz hangi bağlamda
ve yetkiyle
söyleniyor?

Yankı: Beşeri Kelamın Sınırları

Konuşan İnsan

İnsan sözü, çoğu zaman temennilerden, arzulardan ve kısıtlı bir iradeden doğar. Etkisi ve gücü, söyleyenin acziyetiyle sınırlıdır.

“...temennîden neş’et eden arzular ve o arzulardan neş’et eden fuzuliyâne emirler...”

Kaynak: İlahi Kelamın Kudreti

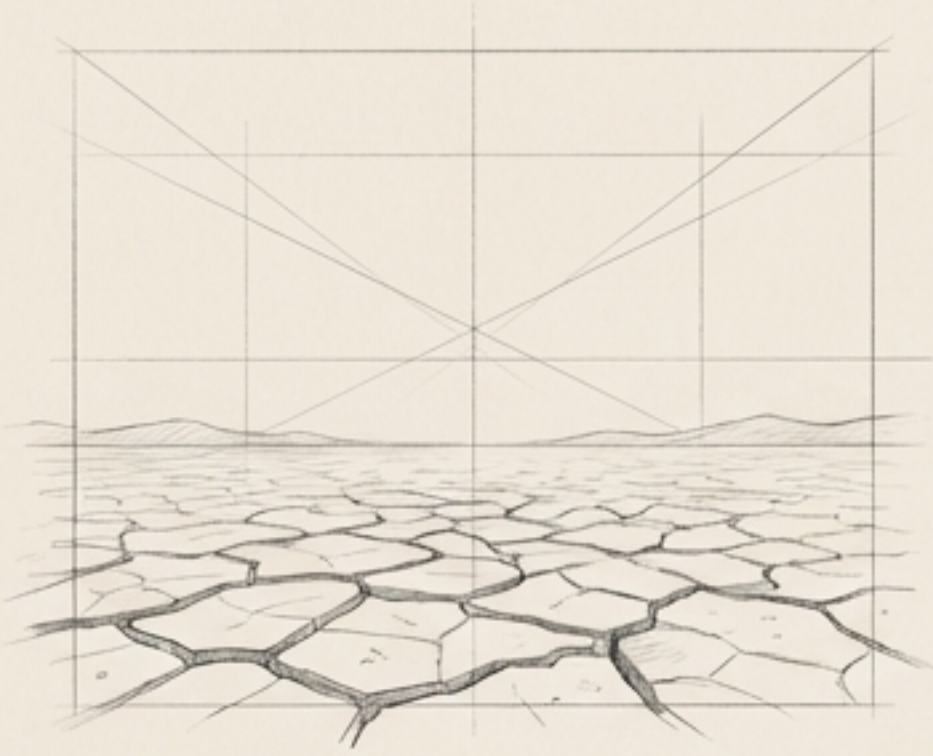
Konuşan Kâinatın Sahibi

İlahi kelam, mutlak irade ve kudreti içerir. O, 'hakikat-i âmiriyetle muttasıf bir âminin" emridir. Söz, sadece bir ifade değil, bizzat fiilin ve yaratılışın kendisidir.

"O vakit söz mukavemetsûz olur, maddî elektrik gibi tesir eder."

Emirdeki Yankı ve Gerçeklik

‘Yankı - Beşeri Kelam’

İnsanın hezeyanvâri muhaveresi:
‘Ey yer, sâkin ol! Ey gök, yarıl!’

Nitelik: Bir temenni, bir arzu.

يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي

‘Gerçeklik - İlâhi Kelam’

‘Yâ arz! Vazifen bitti; suyunu yut.
Yâ semâ! Hâcet kalmadı; yağmuru kes.’

Nitelik: Hakikat-i âmiriyetle iş başında nâfiz bir emir.

Âdi bir neferin emri nerede, mutî ve büyük bir ordunun kumandanının ‘Arş!’ emri nerede?

Kıyasın İmkansızlığı

“Beşerin emirler nev’indeki kelâmına bak. Acaba yıldız böceğinin güneşe **nisbeti gibi kalmıyorlar mı?**”

Sözün Yaratılışa Dönüştüğü An

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

كُنْ

‘Birşeyin olmasını murad ettiği zaman, Onun işi sadece ‘Ol’ demektir; o da oluverir.’

Birinci Adım: Görmeye Davet

“Üstlerindeki göğe bakmazlar mı, onu nasıl binâ edip süsledik ki, hiçbir gediği yoktur.”

İkinci Adım: Fiilin Tasviri

“Gökten de bereketli bir su indirdik ve... onunla bağları...
bitirdik. O suyla ölü bir beldeye can verdik.”

كَذَلِكَ الْخُرُوجُ

‘İşte (kabirden) çıkış da böyledir.’

Gözle görülen binlerce diriliş örneği, tek bir cümleyle ahiretteki dirilişin en kesin delili haline gelir. Fiil, sözü ispat eder; söz, fiili taçlandırır.

Mucizevi Belâgatin Anatomisi

Kaf Suresi'ndeki bu ifadenin gücü şu kaynaklardan gelir:

Mütekellim: Kâinatın Sahibi (Kendi fiilini anlatıyor)

Muhatap: Hakka yönelen her kul (İbret almaya davet ediliyor)

Maksat: Haşri inkâr edilemez delillerle ispat etmek

Makam: Sanatını ve kudretini bizzat icra anı

Suret ve Hakikat

Suret - Beşeri Kelam

‘İnsanların fuzuliyâne... bahisleri nerede?’

“Taklit suretinde çiçek resimleri...”

Hakikat - İlâhi Kelam

‘Kavl ile fiili birleştirmek...’

“...hakikî, hayattar çiçeklere nisbeti derecesinde olamaz!”

Kaynak ve Yankı

Inter

Beşeri kelam, ne kadar güzel olursa olsun, hakikatin bir yankısı veya gölgesidir.

Kur'an ise hakikatin bizzat kaynağıdır; fiil ile sözün ayrılmaz bir bütün olduğu yerdir.

Sözün Ötesine Bakmak

“...sözde kim söylemiş, kime söylemiş, niçin söylemiş, ne makamda söylemiş ise bak. Yalnız söze bakıp durma.”

